

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K, negyedévre 3 K, — f.
Vidéken " 9 K, " 4 K, 50 L

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint az udvarban.

Rudolf trónörökös szobra. Megtörtént a leleplezés.

Idestova 20 esztendeje már, hogy a magyar korona várományosát, Rudolf trónörökösét Bécs mellett, a mayerlingi vadászkasztélyban vad dózsölés közben agyonverték. A borzalmas gyilkosság részleteiről még nem lebbent föl a titok fátyola. Annyi azonban bizonyos, hogy a gyilkos Rudolf trónörökös osztrák főnemes cimborái közül került ki.

Nagy csapás volt az ő halála Magyarországra, mert Rudolf királyfi szerette a magyart őszintén, igazán, a magyar nép pedig rajongott érte. A néplélek nem is tudott belenyugodni a halálhírbe és csodásan szép legendákban talált vigasztalást mérhetetlen fájdalomára: hogy az ő jó, nemeslelkű királyfija nem halt meg, hanem csak elbujdosott; el kellett bujdosolnia, mert szerette a magyart; áruhában, a szegénység koldus köntösében bujdosol Magyarországon; de majd eljő az idő, mikor bujdosása véget ér, király lesz és megjutalmazza az ő hű magyarjait.

Hogy mennyire komolyan hisz a legendákban a magyar nép, bizonyítja, hogy élelmes szélhámosok még ma is sikerrel adják ki magukat Rudolf királyfinak.

Az a fehér márványszobor, a melyet a fővárosi városligetben ma a király és udvar jelenlétében le-

lepleztek, mutatja, hogy Rudolf trónörökös élni fog a nép szeretetében. A szerencsétlen véget ért Rudolf és Erzsébet királyné emlékéket azonban kegyelettel megőrzi a magyar.

Csaknem egy fél emberöltő választ el bennünket attól a gyászos naptól, melyen egy szóban annyi fájdalom nyilalt a hazán keresztül, melyen Rudolf trónörökösnek egy részleteiben ma is felderíthetetlen tragédiája során a nemzetnek és a dynastiának annyi reménye szállott sirba.

Szolgásgára kárhoztatott nemzeteknek örök támasza a remény. És a magyar nép ezt az ő nagy reményét mind a fiatal trónörökösbe helyezte, aki sokat itt járt nálunk, beszélt a mi nyelvünkön, énekelte a mi dalainkat, szóval szeretett bennünket.

És ezt a reményt a végzet letörte, mielőtt csak egy szemernyit is valóra válthatott volna abból, amit igéri látszott. A letört remény maga után rántott egy biztató valóságot: Erzsébet királyné, mégis csak egyetlen fia után halt.

A tragikum és a csalódott reménység meszeszerű fátyolt szőttek mindkét alak körül és mindkettő úgy él a nép szívében, mintha velük halt volna Magyarország megváltása.

A leleplezési ünnepély.

Ilyen körülmények között termékeny talajra talált Molnár Viktor államtitkárnak és az általa vezetett magyar tudományos

társaságnak az az eszméje, hogy Rudolf trónörökösnek Budapesten szobrot kell állítani. A szobrot ma leplezték le a városligeti Stefánia uton a király jelenlétében és a leleplezésnél ott volt az országnak és fővárosnak minden előkelősége.

A szobor, nem mint tettek jutalma és dicsőítése, hanem mint korán letűnt remények bánatos emléke mindig tisztelet és fájdalmas visszaemlékezés tárgya lesz.

A szobrot Ligeti Miklós készítette; a trónörökösöt úgy ábrázolja, mint Magyarországon legtöbbször látták: vadászruhában. A szobormintát a király előzetesen megtekintette és jóváhagyta. A király mély meghatottsággal állott a szobor előtt, mely egyetlen fiát ábrázolja; a bronzöntvény az élethűség benyomását kellette benne és őszinte, meleghangú elismerésre ragadta. A szobor ércbeöntése Róna József szobrászunk műhelyében történt nagy gondnal és lelkiismeretességgel.

A leleplezés ma déli egy órakor folyt le. Pontban egy órakor érkezett a király, kit Molnár Viktor fogadott a szoborbizottság élén és kalauzolt a részére fenntartott díszsátorba, mire a magyar királyi operaház énekkara a Himnusz énekelte. Molnár Viktor kérésére a király megadta az engedélyt a szobor leleplezésére, melyet ugyancsak az Opera énekkara a Szózat eléneklésével kísért. Molnár azután rövid beszéd kíséretében átadta Bácsy polgármesternek a szobrot. Az átadást követte a szobormű megtekintése, melynek során Ligeti, Hikisch — aki az építészeti részt végezte — Klupáthy Jenőt, az Uránia főtitkárát, dr. Szücs István jegyzőt és a szoborbizottság tagjait bemutatták a királynak, aki az Erkel-királyhimnusz hangjai mellett távozott a leleplezés színhelyéről. Az ünnepélyt a koszorúk letétele fejezte be.

A leleplezés alkalmából a király Ligeti Miklósnak és Klupáthy Jenőnek a harmadik osztályú vaskoronarendet, dr. Szücs Istvánnak a Ferenc József-rend lovagkeresztjét adományozta és Molnár Viktor-nak, a szobor felállítása megrendítőjének

A sors iróniája.

Irta: Georges Lecomte.

Egész Páris rettegett. A határon valami gyilkosság történt és az amugy is feszült diplomáciai helyzet miatt mindenki a legrosszabbtól tartott.

Mindjárt az első táviratok után megszűnt a normális élet. Az üzleteket becsukták, a munka megakadt, a tömeg a szerkesztőségek elé vonult, hogy a legújabb híreket hallja. Egész Páris izgalomban volt, a nép szívének dobbanását szinte hallotta az ember.

Az izgatott tömeg közt siettem, a mikor egy vidám arcú emberre akadtam. Az első percben össze akartam szidni és csak később láttam, hogy ismerős. Derék ember volt, a kit az életben sok sorscsapás ért. Most azonban csapongóan jókedvű volt. A karomba kapaszkodott.

— Jöjjön csak, — mondta. Valami mondanivalóm van.

— És elmondta, hogy egy távoli rokona, a kit sohasem ismert, meghalt és most ő az egyetlen örököse.

— Ezentul nyugodt kényelemben élhetek, — mondta.

— Furesa, hogy ez épp ma történt, a mikor mindenki szomorú.

— Ez éppenséggel nem furesa. Ez csak a sors iróniája. A mikor a legnagyobb csapások sújtottak, az egész világnak jó sora volt, most, hogy a világ sir, én kacagok. Ugy látszik, hogy ez az én végzetem.

— Ön téved.

— Oh nem. Nézze csak, engem Joyeuxnek hívnak. Vidámnak. Így hívták az apámat, a nagyapámat, a dédapámat is, pedig mind szomorú emberek voltak. De így vagyok a keresztnevemmel is: Désiré-nek, a megkívántnak hívnak. Pedig mondhatom, hogy amikor a világra jöttem, szegény szüleim a legnagyobb nyomorban tengődtek.

— És tudja, hogy melyik napon születtem? Április elején, a vidám tréfák napján. Már a születésem is a nevetségességre predestinált.

— Mire felnöttem, pályát kellett választanom. Arcom szomorú, szemeim becsütek, szájam a sirásra termett volt, mi más lehettem volna, mint temetkezési tisztviselő.

— De alig fogtam szomorú mesterségemhez, életem sorsa hirtelen fordulót vett. Kis ügyetlenség miatt elvesztettem állásomat. (En és egy kollegám egy koporsót fejtettünk a lépcsőn.) Nagyon szívre vettem a dolgot és pincér lettem. Pincér egy olyan vendéglőben, ahol csupa lakodalmas társaság fordult meg. A pompás dinék alatt mindenki kacagott és ebéd után boldog párok csevegték az étterem fulkéiben.

— Ekkor már nős ember voltam. Csáládi életem eléggé boldog volt. És amint egy ilyen szerelmes lakodalmi ebédről túlaradó szívvél hazasiettem, feleségemet egy hitvány fickó karjaiban találtam. Meglepetéséből csak akkor ocsudtam föl, amikor feleségem és a csábító a legnagyobb gorombaságokkal illettek.

— Leírhatatlan kinok közt szolgáltam ki ezután a lakodalmas párokat. Mesterségem elviselhetetlenné vált és felcsaptam színházi gépésznek. Az igazgató nyomorult uzsorás volt és amikor egy nap a komikus, a tulságosan alacsony gázi miatt megszökött, engem szólított föl, hogy töltsen be a helyét. Siralmas arcotól várta a legnagyobb komikai hatást.

és legbülgőbb apos olának legfelsőbb elismerését fejezte ki.

A szobor mindössze 26.000 koronába került, mely összeg önkéntes adományokból gyűlt össze.

POLITIKAI HIREK.

A monarchia és Románia. Bukarestből táviratozzák: A román távirati iroda jelenti: Több lap egy idő óta hamis, roszakaratu híresztelést közöl a romániai helyzetről és a király egészségi állapotáról. A király a teljes javulás útján van és állapota semminő aggodalomra nem ad okot. Károly király szakadatlanul dolgozik, fogadja az államférfiakat, továbbá több idegen állam képviselőjét. Az az ismételt közölt híresztelés, a mely szerint a monarchia és Románia között katonai konvenció állna fenn, roszakaratu insinuáció. Ily konvenció nem létezik, nem is létezik sem Ausztria-Magyarországgal, sem más állammal. Románia teljes cselekvési szabadsággal rendelkezik és soha sem vezérelteti magát más szempontból, mint abból, a melyet saját érdekei irnak elő és a melyet mindenkor meg fog védeni, ha ugyanis azokat veszélyeztetve látja. A mi a Balkán-félszigeten legutóbb történeteket illeti, a nagyhatalmaktól függ a döntés. Románia nem fogja megzavarni a békét, a midőn oly törekvésekről van szó, a melyek nemzetközi nehézségek idejében a békés megoldást célozzák.

A népszerű bán. A kormány lapjai egymásután hoznak újabb időben híreket arról, mennyire emelkedik a bán népszerűsége. Körutakat tesz, a melyen fehér ruhás leányok fogadják s a községek képviselőtestülete kalauzolja, a zágrábi palotában pedig egyik küldöttség a másik után fejezi ki előtte hódolatát. Az ember elcsodálkozik: milyen szimpatikus egyéniség mégis ez a bán, hogy le bírta törni a horvátok unszimpatiáját. Ma azután fiumei tudósítónk báró Rauch Pál népszerűségének újabb bizonyágáról ad hírt. Buccari község új iskolahajót épített s ennek felavatási ünnepélyére szétküldték a meghívókat. A bán is kapott ezekből, a forduló postával értesítette is a képviselőtestületet, hogy részvesz a mulatságon. A képviselőtestület erre rendkívüli közgyűlést tartott, melyen egyhangu lelkesedéssel kimondta, hogy ha a bán ott lesz a hajóavatás ünnepén, akkor azon ők nem vesznek részt.

A belügyminiszter lemondása

Lecáfolt kombináció.

Andrássy marad.

Néhány nap óta ismét — mint már oly gyakran — azt írják és mondják, hogy gr. Andrássy Gyula belügyminiszter lemond.

Igyekezünk a híresztelések végére járni és olyan férfihoz fordultunk, aki a miniszter közvetlen környezetében naponta megfordul és akiről feltehető, hogy gr. Andrássy összes ügyes bajos dol-

Ellentmondás nélkül ugrottam be. Negyvenyolc óra alatt gépiesen tanultam be a szerepemet. Amikor a színpadra léptem, elérik arcom, száználmas külsőm valóságos kacagási vihart provokált. Mozdulataim nagy derűtséget keltettek. És akkor, amikor már elég jó komikussá fejlődtem, elvesztettem a hangomat. Kidobtak.

Azóta éheztem egészen maig, amikor a nemzeti szerencsétlenség napján váratlan öröm ért.

Azóta sem láttam Joyeux Desirét.

Két év múltán értesítettek a haláláról és másnap elmentem a temetésére.

Farsang hétfőjén volt a temetés. Amikor a gyászkozi megindult, egy csomó maszkkal találkoztunk. Jókédvűek voltak, de a halottaskozi láttára, komikus mozdulattal megemelték csörgő sipkájukat. Lisztes arcuk egy percre elkomorodott.

De a gyászkozi tovább haladt a vig, farsangoló emberek közt. A sors iróniája volt az, amely szegény Joyeux-t utolsó útjára kísérte. Most bizonyosan a sirban vár valami földrengésre. Mert hogy utolsó álma zavartalan legyen, azt el sem tudom képzelni.

gaiban annyira tájékoztatva van, mint Andrássy maga.

Forrásunk a következőket mondja:

— Andrássy már több ízben közel állott ahhoz, hogy lemondjon a miniszterségről és egy időre vissza is vonuljon a politikától, de most erről szó sincsen. Eszéágában sincsen visszavonulni és nála is szokatlan buzgalommal és bizalommal dolgozik és készíti elő a jobb jövőt.

Hogy az annekszióért nem valami nagyon lelkesedik és hogy ezt illetékes helyen meg is mondta, az igaz; de ez állására és politikájára semmiféle kihatással nincsen.

A választói jog kérdésébe pedig éppenséggel nem fog belebukni. Igaz, hogy a függetlenségi pártnak egy töredéke nem helyesli javaslatát; de azért ma már biztos, hogy a javaslatból törvény lesz, még pedig a Ház négy ötödének hozzájárulásával.

A királyi előszankció még irásban nincsen meg; de Andrássy szóval előadta ő felségének a maga javaslatának alapelvét és a király ezekhez hozzá is járult és főleg a pluralitás elvét megjegyzés nélkül elfogadta.

Annak a függetlenségi töredéknek nincsen igaza, mely azt hiszi, hogy Andrássy a függetlenségi eszme ellen tör; ő a javaslat megcsinálásával nem gondolt sem 67-re, sem 48-ra, hanem tisztán a magyar nemzeti eszmére, ez pedig a függetlenségi pártnak és eszmeinek nem lehet hátrányára.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Ki lesz Kiss Albert utóda? Mig a debreceni ref. egyház tanácstagjai tanakodnak, hogy kit hívjanak meg Kiss Albert lelkész helyére, addig Kovács János népiszkolai felügyelő hívei összegyűjtötték a meghíváshoz szükséges aláírásokat. Az 1377 aláírást dr. Bruckner Ernő orvos és társai ma nyújtják be az egyháztanács elnökségéhez. A ref. egyháznak 2872 híve jogosult a szavazásra.

Eröss Lajos püspök meghívása. A debreceni ref. egyház tanácsa a Kiss Aron püspök halálával megüresedett lelkészi állásra tudvalevőleg Eröss Lajos megválasztott püspököt hívta meg. Az egyhangu meghívásról szóló határozatot vasárnap délelőtt hitelesítették és azt még aznap adta át Hódy Béla egyházi levéltáros Dávidházi János esperesnek.

Tanítók vándorgyűlése. A hajdu vármegyei tankerületi tanítók általános egyesülete (Gönczyegylet) 22-én, délelőtt fél 10 órakor, Hajduböszörmény város színháza dísztermében tartja XVI. évi rendes és II. vándorgyűlést, a melynek tárgyai a következők: Elnöki megnyitó. Megnyitás után levonul a gyűlés a Boesky szoborhoz s a Himnusz és Szózat közben elnök a szoborra koszorút helyez. Titkári jelentés s az ezzel kapcsolatos javaslat (internatus) tárgyalása. Küldöttségi jelentés az Országos tanítói szövetség megalakulásáról s a T. O. B.-nak, a tanítói nyugdíj törvény revízióját illető állásfoglalásáról. Előadó: Lévy Imre böszörményi tanító. A gyengétehetségük oktatása. Előadó: Varga Béla debreceni tanító. Az Országos Magyar Gazdaszövetség kiküldöttjének szakszerű előadása legégetőbb gazdasági kérdéseink megoldásának mikéntjéről. Pénztári jelentés. A jövő évi vándorgyűlés helyének meghatározása. Jegyző választás. Esetleges indítványok.

Egyházmegyei közgyűlés. A debreceni ref. egyházmegye holnap, november 14-én délelőtt tartja közgyűlését Dávidházi János esperes elnökele alatt. Az egyházmegyei közgyűlés előtt ma, 13-án délelőtt 8 órakor a számvevőszék, 10 órakor a tanügyi bizottság tart ülést, délután 4 órakor pedig elő és lelkészi értekezlet lesz. A közgyűlés után, 15-én délelőtt 9 órakor az egyházmegyei bíróság tart ülést, délután lesz az árva-ruhák átvétele, 16-án délelőtt pedig kiosztása.

Nagy izgalom Törökországban.

A keleti bonyodalom.

Törökország és az anneksio.

Az ifju törökök.

Konstantinápoly, okt. 12. A higgadtabb török körök élesen elítélik a sovinszta propagandát és nem akarják megengedni, hogy a politikailag éretlen elemek kerüljenek felszínre.

A Serveti Funun és egyéb lapok Aehrenthal báró külügyminiszter expozéját bírálják, egyben kijelentik, hogy nem a háboru, hanem a konferencia egybehívását követelik.

Hir szerint Muradon kívül több más reakcionárius vezért is letartóztattak.

A Jeni Gazetta, a nagyvezér lapja igen éleshangu vezércikket hoz, amelynek az a címe: A balkáni föderációra vezető út. E cikk hevesen támadva monarchiát, kifejti, hogy Olaszország ugys Franciaországhoz hajlik és az összes hatalmak Törökország mellett állanak, ideje tehát, hogy Németország most megmutassa, mennyire barátja Törökországnak.

Konstantinápoly, okt. 12. Szalonikii konzuli távirat szerint a tegnapi meetingen, melyen nyolc szónok beszélt, tiltakozó határozatot hoztak Ausztria-Magyarország és Bulgária ellen. A monasztiri tiltakozó meeting nyugodtan folyt le. Határozati javaslatot fogadtak el, amely Ausztria-Magyarország és Bulgária ellen irányul; a portának táviratilag bizalmukat fejezték ki. A tiltakozó határozat másolatát megküldötték a konstantinápolyi nagykövetségeknek. A trapezuti meeting nyugodt lefolyású volt. Határozatot nem hoztak. Hasonló jelentések érkeznek egyéb meetingekről. Ugy látszik, rendezavarás sehohsem történt.

A szultán ramazáni utja.

Konstantinápoly, okt. 12. Minden szenzációs híresztelés ellenére a szultán ramazáni utja, a proféta köpenyéhez való zarándokolás, épp úgy, mint minden évben, oda is, vissza is, hajón történt. Incidens nem történt.

Törökország és a bolgár királyság.

Konstantinápoly, október 12. Az ifju-törökök tegnap a bolgár királyság proklamációja és Bosznia és Hercegovina anneksioja ügyében Koreában, Bruzsában, Kasztamuniiban és egyebütt is népgyűléseket tartottak, amelyekből tiltakozó táviratokat intéztek a nagyhatalmakhoz és köszönő táviratokat az angol kormányhoz. A török lapok ma is az osztrák áruk és kereskedők elleni bojkottot hirdetik, de arra intik a lakosságot, tartózkodják erőszakosságoktól.

Kréta anneksioja.

Páris, okt. 12. A Havas-ügy-nökség athéni jelentése szerint Kánaéból az a hír érkezik, hogy a kamarát rendkívüli ülészekra hív-

ták egybe. Az ülészakot állítólag a király nevében fogják megnyitni. Az idegen hatalmak konzulait, valamint a katonai hatóságokat meghívták a megnyitó ülésre. Az egész szigeten nagy a lelkesedés. Minden hatóság a függetlenség mellett és a Görögországhoz való annexió mellett foglal állást. Az ülészak megnyitását, minthogy több képviselő még nem érkezett meg, holnapra halasztották.

Izvolzsky Angliában.

London, okt. 12. Izvolzsky külügyminiszter a külügyi hivatalban ma Grey államtitkárral 2 és fél óra hosszú tanácskozott. Izvolzsky ezután Hardinge államtitkár helyettesével konferált hosszabban. A tanácskozásról hivatalos jelentést nem adtak ki. A Reuter-ügynökség azonban azt hiszi, hogy ezen előzetes eszmecsere a jelen válság békés megoldására reményt nyújtanak.

Izvolzsky miniszter holnap részt vesz az udvari ebéden és ez alkalommal ismét találkozik Grey államtitkárral. Hétfőn újabb konferencia lesz.

Lesz-e háború?

Negyvenezer ember fegyverben.

A balkáni események.

Helyzet Szerbiában.

Belgrád, október 12. A szkupstina mai titkos ülésén Milovanovics külügyminiszter három óras expozéját mondott a külügyi helyzetről, mire Stefanovics hadügyminiszter tartott egy óras beszédet. Ezután megkezdtek tárgyalást a miniszteri jelentések dolgában. A titkos ülés este 9 órakor ért véget.

Belgrád, október 12. (Hivatalos szerb forrásból.) A szerb hadsereg általános mozgósításáról, továbbá az első osztályú tartalékos legénység egybehívásáról szóló, e hó 6-án kelt ukáz félremagyarázásáról a külföldön elterjedt hírekkel szemben illetékes helyen kijelentik, hogy az ezen ukáz által egybehívott legénységen kívül más katonaság egybehívására nézve nem történik intézkedés. Ezidőszent összesen 40.000 ember áll fegyverben, ami azt bizonyítja, hogy mozgósításról szó sem lehet.

Nem lesz háború.

Belgrád, okt. 12. A szkupstina szombaton megtartott titkos ülésén 93 szavazattal 64 szavazat ellenében elvetették az Ausztria-Magyarország ellen indítandó háborúra vonatkozó indítványt.

Tüntetések Belgrádban.

Belgrád, október 12. A trónörökös palota előtt vasárnap délelőtt lefolyt tüntetés alkalmával György trónörökös a következőket mondotta:

— Köszönöm a szíves ovációkat. Remélem, hogy ti is velem együtt, szükség esetén készek vagytok a királyért és hazáért életeteket feláldozni.

Belgrád, október 12. Délután erősebb mértékben meg is kezdődtek az utcai tüntetések. György trónörökös az utcai tüntetésekért a következő beszéddel mondott köszönetet:

— Kedves testvéreim! Boldognak érzem magam, hogy alkalmat adtatok arra, hogy az egész szerb nemzet érzelmeihez csatlakozzam. Búske vagyok arra, hogy

katona vagyok és hogy szükség esetén bátor vezetője leszek a nép önkénteseinek, akik készek nemzetükért és nemzetük becsületéért vértüket ontani. Népem tekintélyeért és becsületeért veletek vonulok a harcra és ha kell, veletek halok meg. Boldog vagyok, hogy a szerb nemzet fiai közé tartozom, a szlávok és virágos kertjének virágai közé. Eljen az, aki halni kész és haljon meg az, aki gyáván élni kíván. Eljen a szerb nép!

Belgrád, október 12. A szkupstinában a hadügyminiszter törvényjavaslatot nyújtott be, amelyben a hadsereg felszerelésének kiegészítése céljára 16 millió dinar megszavazását kéri. Az elnök Ljuba Jovanovic ezután azt indítványozza, hogy a szkupstina küldje testvéri üdvözlését az éppen ma összeülő montenegrói szkupstinának, amely indítványt viharos lelkesedéssel elfogadták. Jovanovic elnök ezután hosszabb beszédet mondott, amelyben konstata, hogy a szkupstina a tegnapi titkos ülésen csodálatra méltó egyöntetűséget tanúsított. Ebben az ülésben a kormány ismertette a politikai helyzetet és azon intézkedéseket, melyeket eddig tett. A szkupstina ezen egyhangú állásfoglalása megnyilatkozott, mikor elfogadta Ribarac nacionalista határozati javaslatát, mely szerint a szkupstina helyesli a kormány eddigi magatartását és a szerb nép nevében egy szívvel, egy lélekkel felajánlja a kormánynak mindenét. Ezt a határozati javaslatot Kaclerovic szocialdemokrata egyetlen szavazata kivételével az egész gyűlés viharos lelkesedés és tapsolás közben elfogadta, mire az ülés véget ért.

VÁRMEGYE.

Az egyeki—csegei telefonhálózat.

Hajdu vármegye telefonhálózata még csonka, mert Egyek, Tiszacséze és Józsa nincsnek bekapcsolva a hálózatba, illetőleg a hálózatnak ezt a vonalát még nem építették ki, holott már az idén a hivatalos használatnak is át kellett volna adni. A megyegyűlés a régi tervek szerint akarja a vonal kiépítését, de a határozatot még nem hagyta jóvá a kereskedelemügyi miniszter, így az idén már nem is foghatunk hozzá az építéshez.

Ujra kitört a küteges hagymáz. Ez a veszedelmes betegség, mely hónapokon át rettegésben tartotta Bösörmény és Hadház lakosságát, újra kitört a hadházi előljáróság hanyagsága miatt. Szerencsére, most is csak a cigányputrik lakói közt lépett fel a veszedelmes betegség. Hadházon újban 4, Bösörményben 1 megbetegedés történt. Az összes betegek száma 10; ebből 9 jut Hadházra, amely a járvány főfészke. Losonczy Almos dr. tisztí főorvos megtette a szigorú óvintézkedéseket.

Közigazgatási bizottsági ülés.

Hajdu vármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt, 9 órakor tart ülést Wessprémy Zoltán főispán elnöke alatt. A megye múlt havi állapotáról szóló jelentéseket fogják tárgyalni.

Meggyilkolt férj.

Öngyilkos feleség.

Egy család tragédiája.

A közeli Hajdusámson községben megrendítő előzményekkel bíró öngyilkosság történt tegnap. Egy öreg, ötvenhat éves asszony férje után, akit pár hónappal ezelőtt meggyilkoltak, a halálba vágyott és felakasztotta magát.

Az öngyilkos öreg asszonyt Solyom Mihálynénak hívják. Férjét, aki jómódú gazdálkodó ember volt, három hónappal ezelőtt meggyilkoltak, holtan találták meg egyik újföldi tanyán. A szerencsétlen asszonyt férje meggyilkoltatása annyira elkésérette, hogy

pár napra férje eltemetése után felakasztotta magát. Tettét azonban ekkor ideje korán észrevették és sikerült életét megmenteni.

Solyom Mihályné azonban sehogysem bírta magát beleélni a tragikus özvegységbe és annyira gyötörte férje tragikus halála, hogy lelki egyensúlya megbomlott s elméje megzavarodott. Ily állapotban még egy öngyilkosságot kísérelt meg, de másodizben is sikerült megmenteni.

A szerencsétlen, beteg elméjű asszony folyton hangoztatta, hogy nem várja be, amíg a halál érte eljön, hanem végez ő magával hamarabb. A vigasztaló szó mit sem ért a szerencsétlen öreg asszonynak, akit az a körülmény is nagyon elkésérette, hogy három felnőtt gyermeke elhagyta.

Tegnap reggel aztán végre is hajtotta harmadszor is sötét szándékát és ekkor már sikerült neki az élettől megmenekülnie. Tegnap reggel hat és hét közt szobájában, a mestergerendára felakasztva, holtan találtak rá. A gyorsan előhívott orvos már csak a beállott halált konstatálhatta, bár a boldogtalan asszony teste még akkor meleg volt.

Az öngyilkosságról telefonon értesítette a hajdusámsoni előljáróság a debreceni kir. ügyészséget, amely, miután az öngyilkosságot kétségkívül megállapították, a temetési engedélyt megadta.

A szerencsétlen véget ért özv. Solyom Mihálynét ma délután fogják eltemetni Hajdusámsonban.

A vásár hiénái.

Összefogdosta őket a rendőrség.

Hadjárat a vásári tolvajok ellen.

A debreceni rendőrség egy hét óta szakadatlanul erős munkában van. Az őszi vásár rendje felett őrködni s az arra Debrecenbe sereglett rengeteg tolvajt elfogni, olyan munkája a rendőrségnek, amely a legnagyobb éberséget követeli meg. Bár a csütörtök éjjel megtartott razzia nagyon sok notórius alakot hajtott a rendőrség kezére, azért a vásár hiénáit teljesen kipusztítani nem tudta.

Amióta a vásár tart, azóta is irtó hadjáratot rendezett a rendőrség a vásár hiénái ellen, akik dacára az előzetes razzianak, még most is nagyszámmal lehetnek a vásárban. A rendőrség a legnagyobb buzgalmat fejt ki, hogy a vásári lopásokat, zsebmetéseket megakadályozza és ha ez nem is sikerül teljesen, ez nem a rendőrség hibája. Szerinte a városban s különösen a vásárban, polgári ruhába öltözött és egyenruhás rendőrök cirkálnak, akik a közbiztonság fölött őrködnek.

A vasárnapi és a hétfői nap is igen szép eredményt mutat fel a vásári tolvajok elfogatását illetőleg. Számtalan kisebb-nagyobb tolvajt, zsebmetésőt fogott el a rendőrség, miáltal megszámlálhatatlan lopást akadályozott meg, mert ezek javarésze nem jutott ideje a bűnös manipulációra.

Többek között elfogta a rendőrség Kozma Istvánt, aki egy mézeskalácsos sátor készletét ugyancsak megdézsmálta, továbbá Máthé Demeternét, Kovács Garaya Erzsébetet, akiknél nagymennyiségű lopott dolgot

találtak. Kézrekerült még Kovács Sándorné kabai asszony is, aki négy társával tolvajszövetkezetet alapított.

De csinált a rendőrség ezeknél jobb fogásokat is, ami Dobos József rendőrbiztos és Labonez rendőr érdeme. Ugyanis a vasúti kisállomásnál elfogtak két asszonyt, akik közül különösen az egyik óriási csomagot cipelt. A két asszony: Debreczeni Juliánna és Murvai Mátyné, akik a rendőrség előtt ismert alakok. Debreczeni Juliánna csak nemrégiben szabadult ki a márianosztrai állami fegyházból, ahol négy évet töltött több rendbéli lopásért. Mikor Labonez rendőr be akarta kísérni a két asszonyt a bűnügyi osztályra, Debreczeni Juliánna nagy pénzüsszöveget ajánlott fel neki, hogy bocsássa szabadon. A rendőr természetesen még jobban fülön fogta az asszonyt, akinél valóságos áruraktárt találtak, midőn megmotozták. Ruha, fehérnemű, vasárú, férfi és női divatickek, finom edények, cipők stb. voltak az óriási csomagban, melylyel el akart utazni.

A rendőrség természetesen a nála talált tárgyakat elkobozta s mindkettőt lakat alá tette. A bűnügyi osztály ez uton hívja fel panasztétel végett mindazokat, akiket a vásárban meglóptak, hogy a nyomozás szálát megkönnyébbítsék.

Élő fákiya a mezőn.

Összeégett fiatal asszony.

Éjszaka a tanyán.

Borzalmas szerencsétlenség történt tegnapelőtt egyik Felsőjózsa mellett fekvő tanyán. Egy fiatal asszony, Nagy Gáborné éjszakának idején, midőn a napi munka után pihenni egy tüzrakás mellé ült többedmagával, oly súlyosan összeégett, hogy be kellett szállítani a debreceni közkórházba, ahol most betegen fekszik, sőt állapota kétséges is.

Nagy Gáborné Halász Juliánna a Felsőjózsa község határában fekvő Kenyeres-féle tanyán dolgozott, ahol most folynak a répaásások. A munka után a tanya egyik félreeső helyén összegyűltek a munkások és tüzet raktak, hogy vacsorát melegítsenek. Csöndesen elbeszélgettek a rőzse lángjai mellett, úgy, hogy késő éjszaka volt már, midőn aludni akartak térni.

Nagy Gáborné is felállott és midőn a nagy lánggal égő tüznek hátat fordított, a lángok belékapkaptak ruhájába, amely természetesen nyomban tüzet fogott. A szerencsétlen asszony csak akkor vette észre, hogy ruhája ég, midőn már alsó testén nagy fájdalmakat érzett.

A megrémült asszony segítségért kiabált és futással akart lángoló ruhájából menekülni. Csakhamar lángban állott az egész asszony, aki borzalmasan sikoltozott az éjszakában. Kétségbeesett segítségkiáltására gyorsan ott termettek férje és édes anyja s a munkások, akik ruháját letépték és vízzel leöntötték.

Nagy Gáborné azonban ekkorára már borzalmas égési sebeket szenvedett. Különösen alsó teste égett nagyon össze. A szerencsétlenség annál tragikusabb, mivel a husz éves asszony, ki két hónap óta van férjnél, várandós állapot-

ban van. Első orvosi segélyben egy józsa orvos részesítette. Ennek tanácsára tegnap beszállították a debreceni közkórházba, ahol további gyógykezelés alá vették. Állapota nagyon súlyos.

SZÍNHÁZ

A harang. Vasárnap este Pásztor Árpád poetikus, kis színjátékát mutatta be a társulat. Hangulatos, kedves apróság, a melyet egész szeretettel vitt sikerre a szereplők gárdája. A kis színjátékban, a melyet a szerző legendának jelzett, a szereplők igazán díszes buzdugsággal oldották meg nem közönséges feladatukat. *Békés* a plébános, *Gerő* Ida a gazdasszony szerepében, *Tallian* a bíró szerepében ért el hatást. *Ligeti* kabinetalakítást nyújtott. Talán az első alkalommal adott tökéletest; valósággal remekelt. A darabot ma, holnap és holnapután újra játsszák.

A mai előadás. Ma este Pásztor Árpád a „Harang” című 3 felvonásos legendája kerül színpadra A) bérletben.

A színházi iroda jelentései. A színtársulat operette személyzete erősen készül Huszka új operettjére, melyből az összpórák már megkezdődtek a színpadon. A tündérszerelm Jókai Mór hírneves novellája, a „Tengerszem tündére” után készült, melyet Martos Gyula, az ismert nevű poéta gyúrt át szerencsés kézzel operettszöveggé és Huszka Jenő, a „Bob herceg” és „Aranyvirág” szerzője írta hozzá a zenét. A tündérszerelm partitúrája talán a legszebb, a mit eddig Huszka írt. Szébbnél-szebb énekszámok kergetik egymást és magyaros motívumai, rendkívüli eredetisége uagyban növeli az operette értékét, mely hisszük, hogy debreceni bemutatója alkalmából sem téveszti el hatását. — Legközelebb színpadra kerül Hennequen kacagtató, pikáns darabja, a Csókpilulák, melyben az egész vigjátéki személyzet kisebb-nagyobb szerepben van foglalkoztatva. — Az igazgatóság legközelebb Ascher nagy sikert aratott, szép zenéjű operettjét: a „Koldusgróf”-ot újítja fel.

Az Uranus utolsó előadásai a vásártéren. Ma, kedden lesz az utolsó előadás a vásártéri Uranus villamos színházban. A mai műsort a következőkben adjuk: 1. A könnyen lángoló szív. (Bohózat.) — 2. Kézi kocsi-verseny. (Sport kép.) — 3. Az erélyes asszonyka. (Kitűnő bohózat.) — 4. Nemes hangulat. (Dráma.) — 5. A kis bűvész fiú. (Bohózat.) — 6. A genfi tó és környéke. (Természeti fölvetel.) — 7. Modern varázslónő. (Színes kép.) — 8. Műsoron kívüli kép. Műsorváltozás fenntartva. Hely-árak mint rendszeren. Előadások kezdete este pont 8 és 9 órakor.

Banya László az ügyészségen.

Szaporodnak a bünei.

Megszökött egy fogházból is.

Az országos zsvány, Banya László, kiről, amióta a debreceni rendőrség elfogta, valóságos bűnkrónika derült ki, tegnap óta a debreceni királyi ügyészség foglya. Tegnap délelőtt a rendőrség elkísértette az ügyészséghez, a hol a vizsgálatot nyomban megindították ellene.

Banya László büneinek java-részeről mi részletesen beszámoltunk olvasóinknak. Vasárnap óta azonban újból szaporodott ennek

az országos zsványának a bűnkrónikája.

Kiderült, hogy mielőtt Alsó-józsa szélhámuskodott, vőlegénykedett, betört és lopott. Nagykállót szerencsétlente meg személyével. Ott, többek között, beállott egy dugsgazdag földbirtokoshoz szolgának. Két hétig szolgált ott, azután megszökött. De nem üres kézzel távozott, hanem különböző dolgokon kívül magával vitte gazdája aranyóráját is.

A debreceni rendőrség, midőn Banya László bevallotta, hogy a gömörmezei Hamva községbe való, táviratozott a rimaszombati királyi ügyészséghez, ahonnan vasárnap megjött a távirati válasz, hogy Banya Lászlót azonnal kísérik Rimaszombatra, mert az ottani törvénytörés fogházából megszökött. Különböféle lopásokért s okirathamisításért jogerősen egy évi börtönbüntetésre ítélték és Banya László két hónapot büntetéséből ki is töltött, de aztán áruházban megszökött.

A debreceni rendőrség, mielőtt az ügyészséghez átkísértette volna, a bűnügyi osztály udvarán lefénnyképezte a derék legényt, aki erre jókedvűen megjegyezte:

— *Ördögbe is! Nem is hittem volna, hogy engem még államköltségen fognak lefénnyképezni.*

Banya Lászlót a vizsgálóbíró nyomban kihallgatta és kihallgatás után előzetes letartóztatásba helyezte. Vizsgálat széles körben folyik ellene és nagyon valószínű, hogy még mindig vannak elpalástolt bünei. Rimaszombatra csak azután fogják kísérni, ha a debreceni törvénytöréssel leszámolt.

UJDONSÁGOK.

* **Eljegyzés.** A debreceni orvosi kar egyik jeles tagja: Hutiray József dr. eljegyezte Rutter Sárika urleányt Budapestről.

* **Debreceniek a szombathelyi ünnepen.** Vasárnap avatták fel Szombathelyen Vas megye új múzeumát, ugyanezen a napon tartotta országos ünnep keretében közgyűlését a Könyvtárak Országos Szövetsége Wlassics Gyulának, a közigazgatási bíróság elnökének vezetése mellett. Wlassics kíséretében a fényes kultúrúnnepélyre nagy társaság utazott Szombathelyre kőlvonaton, köztük — mint a lapokban olvassuk — három debreceni is: dr. Thaly Kálmán képviselőnk, Oláh Károly kulturtanácsos és Balkányi Kálmán ügyvéd. A pályaudvaron Brenner Tóbiás polgármester fogadta a vendégeket, akik a lampionos ifjuság ovációi közt hosszú kocsisorban vonultak be a városba.

* **Tegnapi halottak.** A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalnál: Herskovics Herman izr. 23 hónapos, Lukács László r. kath. 11 hónapos, Nyitrás Mártonné ref. 43 éves.

* Tóth József temetése. Az elhunyt főiskolai tanárt, Tóth Józsefet vasárnap délután helyezték örök nyugalomra a Kossuth-utcai temetőben. A temetésen, melynek szertartása a Péterfia utcai gyásházban kezdődött, megjelentek az egyházkerület vezető férfiai, a kollegium összes tanári kara, nővéndékei, a városi tanács, a Csokonai körképviselősege, sok egyesület és az elhunyt rendőrségi tisztebelje, volt tanítványa. A szertartást Dicsőfi József lelkész vezette a főiskolai kántussal. Rövid gyászbeszédben méltatta Dicsőfi József az elhunyt tanár nagy érdemeit s azután kivitték a koporsót a temetőbe, ahol a nyitott sírnál Csiky Lajos teológiai tanár gyönyörű és mélyen megható szavakkal bucsuztatta el Tóth Józsefet.

* A szombati véres éjszaka életveszélyesen megsérült áldozata: Bodán Gyula, aki pár hóval ez előtt a Nyil utcán maga is leszart egy embert tizenhat éves kora dacára, állapotában tegnap hirtelen javulás állott be és így nem lehetetlen, hogy sikerülni fog életét megmenteni. Ügyében a rendőrség folytatja a nyomozást.

* Betörések. Vasárnapról hétfőre virradó éjjelen Kovács József Homok utca 10. szám alatt lakó köműveő lakásába ismeretlen tettes betört és ékszer s husz korona készpénzt ellopt. — Bartha János Piac utca 29. szám alatti lakos lakásába ugyanazon éjjel szintén betörték s onnan egy értéktárgyakkal telt bőröndöt lopott el a betörő. A rendőrség keresi a betörések tetteseit.

* Tűz. Vasárnap délután a Stefánia árvaházban tűz ütött ki. A tűzoltóság kivonult, de dolga nem akadt, mert akkorára sikerült a tüzet lokalizálni. A kár jelentéktelen.

* Halálozás. battyáni kis Paksy Albert, f. hó 12-én, életének 59-ik, boldog házasságának 25-ik évében, 4 napi súlyos betegség után elhunyt. Kedves halottunk hült tetemei f. hó 14-én, d. u. fél 3 órakor fognak a ref. egyház szertartása szerint a Morgó utca 25-ik sz. háznál tartandó gyászima után a Kossuth-utcai temetőben örök nyugalomra tételni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat szomorodott szívvel meghívjuk. Bánatos neje: Özv. battyáni kis Paksy Albertné, szül. mándi Mándy Lenke. Fiai: László és Tibor. Testvére: paksi Paksy József és családja. Sógorai és sógornői: mándi Mándy Bertalan, mándi Mándy Zoltán és családja, özv. Pápay Endréné Mándy Erzsébet és gyermekei, mándi Mándy Árpád és családja. Valamint számos rokon nevében is. A temetést Gebauer Károly tem. int. rendezi.

* Olcsó a marha, mégis drága a hus. Ritkán volt oly nagy felhajtás a debreceni vásárra, mint most. Szébbnél szebb jószágokat hajtottak fel a vásárra, olcsón is adták, de vételkedv még sem volt. A tavalyi árakhoz képest **30 százalékkal esett a marha ára.** Nagyön jogos tehát a közönség panasza, hogy miért kell az idén is a tavalyi árat fizetni a marhahusért, mikor a marha oly olcsó? A hatóság vajjon tesz-e valamit a közönség érdekében.

* Elfogott tolvaj cseléd. Vasárnapi számunkban megírtuk, hogy Szathmári Erzsébet cseléd, gazdájától, egy boldofalvakeri szőlőtulajdonostól ruhaneműt lopott és gazdája ruháját magára öltve, csavargott. A tolvaj cselédeleányt tegnap sikerült a rendőrségnek elfognia és azonnal átadták az ügyészségnek.

* A szombat esti véres esetről hozott tudósításunkban szerepel, hogy előzőleg gazdászok is verekedtek. Tévedések kikerülése céljából jelezzük, hogy ezek nem a debreceni gazdasági akadémia hallgatói voltak, hanem fiatal gazdák.

* Meglopott asszony. A rendőrség bünyői osztályán tegnap délelőtt panaszt tett Ferencz Istvánné balmazújvárosi lakos ismeretlen tettes ellen, aki egyik árus sátorban nagykendőjét és öt darab huszkoronas papírpénzét ellopta. A rendőrség erőlyes nyomozást indított a tolvaj kézrekerítéséért, ami valószínűleg sikertülni fog.

* Összemarta a sertés. Csösz József négy éves gyermek vasárnap délután szüleihez a Kerekes telep 22. szám alatt levő lakása udvarán egy sertéssel játszadozott. A kis gyermek játéka miatt a sertés, hogy a sertés reárontott és bal arcát irtóztatatosan összemarta, azonkívül fülét félig leharapta. A kis gyermeket talán össze is tépi a sertés, ha kétségbeesett sikoltozására szülei elő nem sietnek és ki nem mentik a megvadult sertés fogai közül. A borzalmasan összemarcangolt gyermeket beszállították azonnal a közközház sebészeti osztályára, ahol gyógykezelés alá vették. Állapota nagyon súlyos.

* Összeestek az utcán. Tegnap reggel hét óra tájban a Simonfi utcai bérház előtt egy asszony szívbajban összeesett. Mire a mentők a helyszínre érkeztek, magához tért. — Tegnap délután négy óra tájban óriási ribilliót okozott a vásárban az, hogy a 2. honvéd huszárlaktanya épülete előtt az utcán egy jól öltözött asszony hirtelen megtántorodott és összeesett. Telefonáltak a mentőkért, azonban mire ezek megérkeztek, a szívbajos nő visszanyerte eszméletét és saját lábán folytatta útját.

* Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonok és jó barátok, kik felejthetetlen jó nőmnek, anyáknak, leányomnak, polgár Dull Sándorné, Némethy Juliánna asszonynak temetésén megjelenni szivesek voltak s ez által is mély fájdalomukat enyhítették, fogadják ez uton szives részvétökért hálás köszönetünket. — Polgár Dull Sándor és családja.

* Talált tárgyak. A Csapó utca 45. számú ház előtt tegnap nyolc tyukot, melyeknek a nyaka el volt vágva, egy üres hordót, egy tárgoncát és egy botot talált egy rendőr. Igazolt tulajdonosa a rendőrségen átveheti.

* Villamos világitást legolcsóbban rendez be Földvári L. Kossuth utca 1. Telefon 168.

* Ladstätter féle modell kalapok megérkeztek Aszmann Ferenc uri-divat üzletébe, Debrecen, Piac u. 27.

* Dr. Rózsa Ignác karlsbadi fürdőorvos hazaérkezett és rendeléseit, Hatvan utca 42. szám alatti lakásán ismét folytatja.

* Ujdonságok, legdivatosabb dobozoslevélpapírokból és levelezőlapokból, ablakdisz (vitrauphanie) papír egyedül nagy választékban Thaisz Arthur papírnagykereskedésében, Bika-szálloda mellett.

* Legújabb divatu női és leány autómobil sapkák nagy választékban 2 forinttól feljebb kaphatók a Rózsa-féle alkalmi vételek áruházában a főposta mellett.

* Tisztító kalapos műhelyemben mindennemű kemény vagy puha és cilinder kalapok tisztítását, vasalását, ugyszintén női kalapok átalakítását divatos formára előnyös ár mellett eszközölhetem: Beliczay Lajos kalapos, Piac utca 34. szám, Főposta mellett.

* Gyógyszerész gyakornokul felvétetik, lehetőleg helybeli VI., vagy VIII. gimnáziumot végzett ifju. Személyes ajánkozást kér Tóth Béla gyógyszerészertől. (Tisza-palota.)

* Villanyvilágítási csillárok nagy választékban legolcsóbban kaphatók Lám Sándor üveg-, porcellán-üzletében, Debrecen, Piac-u. 5.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Uj vizsgálóbíró-helyettes. A debreceni kir. törvényszék uj vizsgálóbíró-helyettese dr. Ujfalussy József kir. törvényszéki bíró lett.

§ Törvényszéki főtárgyalások. A debreceni királyi törvényszéken e héten a következő ügyekben lesznek főtárgyalások: Október 14-én, szerdán: Vajkó János ellen

súlyos testisértés büntetéseért. 16-án, pénteken: Bádó Mihály ellen lopás büntetéseért, Szabó Juliánna ellen lopás büntetéseért, Zámbo Lajos ellen több rendbeli csalás büntetéseért.

TÁVIRATOK

Szerbia higgadni kezd.

Belgrád, okt. 12. Milovanovics külügyminiszter, aki ma hosszabb külföldi utra indult, meglátogatta a trónörökösét és felszólította, hogy ne izgasson. A hadügyminiszter a király elnöklete alatt tartott minisztertanácson kijelentette, hogy Szerbia nem kezdhet háborút, mert nincs tüzésége. Vasárnap különben népgyűlés volt fekete-sárga zászló égetéssel, 8000 tüntető vonult végig az utcákon „Le a svábokkal, a sváb rablókkal!” kiáltással. Ennek dacára is a békés elemek kerekednek felül lassankint. A királyt és környezetét megdöbbentette az a hír, hogy a határon a connauti herceg arcképét osztogatják, az esti órákban pedig váratlanul dinasztia ellenes tüntetések voltak.

Ref. pap zsinagóga avatása.

Komárom, okt. 12. Kanocsa községben az uj zsinagóga felavatására a zsidók a gutai rabbit hívták meg, aki azonban kukkot se tud magyarul. Az utolsó pillanatban a zsidóság, nehogy német szó hangozzék a zsinagógában, Boros Kálmán ref. lelkészt kérte fel a zsinagóga felavatására, aki vállalkozott is rá.

Két gyermek halála.

Nagyvárad, okt. 12. Andrassy Bálint fűtő 2 gyermeke a pályaudvaron játszadozott. Véletlenül dinamitpatron akadt a kezük közé, amely felrobbant. Mindkét gyermek szörnyen halt.

Bizalom és megelégedés.

Budapest, október 12. A magyar delegáció külügyi albizottsága délután 5 órakor Széll Kálmán elnöklete alatt ülést tartott. Aehrenthal bárónak az osztrák albizottságban mondott expozéját elmondottnak tekintették. Thorotzkai Miklós gróf előadó külügyi előterjesztések tudomásul vételét és a költségvetés elfogadását, Bosznia és Hercegovina annexiójának közjogi vonatkozásait Gáskorra kéri halasztani. Széll Kálmán kijelenti, hogy a kérdést ugyanis törvényhozási uton fogják rendezni, ezért most ne vitassák. Sággy Gyula helyesli a külügyi politikát és annexiót, Issekutz Győző nem tartja szerencsésnek az annexio kifejezést. Babits Galszki Lyuba horvátul beszélt, végül Aehrenthal megadta németül a felvilágosításokat, a melyeket bizalmasnak kér tekinteni. Széll Kálmán kijelenti, hogy bizalommal és megelégedéssel viseltetnek a külügyminiszter politikája iránt. A külügyi költségvetést ezután általánosságban és részleteiben hozzászólás nélkül elfogadták.

200—300 literes
UJ BOROS HORDÓK
 napi árfolyam szerint kaphatók
Vigkedvú Mihály
 utca 40. sz.

A lélegzés.

Sokkal könnyebb már az első néhány adag SCOTT-féle Emulsio után is és ez a megkönnyebbülés napról-napra növekedik.

Ezren és ezren tapasztalták ezt az utolsó 32 éven keresztül. Ép ily szembeötlő a javulás az általános egészséget illetőleg.

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védelmét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Étvágy és álmosság

visszatér s az emésztés javul. Próbálja meg és meg fog erről győződni.

Egy eredeti öveg ára 2 K 50 fill.

Kapható minden gyógytárban.

NYILTTÉR.*

Vigyázz! Vigyázz!

Kékre festett kirakat!

LÓWY és BOROS
csődtömegekből

megveit őszi és téli áruk, u. m. posztók, flanelek, barchetek, costum, blouse és pongyola különlegességek, valódi angol és hazai kelmékből, téli kendők fél nagy és egész nagy, pelüche kendők, valódi Jäger harisnyák, férfi női és gyermek trikók.

!Saját készítésű paplanok!

A fent elsorolt cikkek az elképzelhető legolcsóbb árban kaphatók.

Óriási választék SZŐRME BOÁKBAN 2 koronától kezdve.

Állandó nagy maradék vásár. Vigyázz!

Kékre festett kirakat!

Molnár V. J. és Társa
fiókja.

Kossuth és Batthyány u. sarok. Színházzal szemben.

(A volt Spiegel-féle)
Első debreceni

mosó intézet

Piac-utca 63. sz. alatt

Ajánlja a n. é. közönség szíves figyelmébe, hogy újabban berendezett mosodáját, es célszerű új gépeit mely a ruhára teljesen ártalmatlan.

Tisztelettel **FEUERSTEIN MÓR.**

Toilette cikkek:

illatszerek, pouderek, arc és kézfinomítók, hajfestékek, hajtük, hajfésük diszes és változatos kivitelben.

olcsón beszerezhetők.

Jósa és Jóna

első drogueriájában.
Debrecen, Kossuth-u. 6.

Eladó

Petőfi-tér 2. számú ház,

amelyen jelenleg egy jó menetelű kocsma és vendéglő van.

3 évig még adómentes könnyű fizetési feltételek, azonnal eladó.

1000 darab

BOA

1000 darab

BOA

Egy első rendű szőrme gyáros teljes készletét poton áron megvettem és rengkívül előnyös árban adom el. (Tessék meggyőződni.) Gyermek biber garnitúrák, Gyermek Thibet garnitúrák. Persia, nyest, angora, Róka, hermelin, meufon, zoboly boák, muffok, sapkák és szőrme kabátok nagy választékban

a Rózsa-féle alkalmi vételek áruháza,

a főposta mellett.

BOA

1000 darab

BOA

1000 darab

KUN

Sertés pora

1 doboz 2 kor.

(2 disznonak egy évre elég)

Non plus ultra.

Kapható:

Minden gyógytárban és drogueriában.

Dicsőró és ajánló információkkal szolgálnak a következők:

Nagy Lajos nagybizaló Szücs. Kucik G. hentes, Gyarmathy N. üvegkereskedő urak Debrecen, Szádeczky László uradalmi int. ur Bocsonád, (Heves m.) Lójka József urad. főtiszt, gróf Zichy Géza tetőtleni (Hajdu) uradalmában, Gosztonyi Kálmán urad. Pa. Alátka. Ngs. Balogh Tihamér ur Szentkozma, u. p. (B.-Ujfalu) Ngs. Csapó ur Pa. István urad. u. p. (Földes) Tekintetes csicséri Orosz István jegyző, Mikepéros, Nagytisztelt Rácz Lajos református lelkész ur Micske (Bihar). Nagytiszt. dr. Balhazár Dezső ref. esperes ur H.-Böszörmény. Nt. Szücs László ur Csátár u. p. Bihar. Tekt. Pospis Géza földbírtokos ur Pa. Kettős, u. p. Mező-Sav Gróf Dégenfeld József ur, uradalmi Csomskó Pel, Homokitag, Mt. Elek Dezső ur, Demecser. stb.

Nincs többé

kehes ló!

Kehpor

alegjobban köhögő ló sem köhög használata

után 3—5 napra. 1 doboz 2 korona és hogy mindenki meggyőződjék ezen állítás igazságáról, próbadozokat is árulok, darabonként 80 fillérért.

Kapható:

Minden gyógyszertárban és drogueriában.

Készíti:

Kun István

gyógyszerész.

Debreczenben.

1908.
Na
Akk
zárta
Ez
épült,
három
áll szob
konyha
építve.
rák is
varban
Óriási
tés van.
Ez
Hatvan-
megvéte
A
Dor
Menyas
D
őszi
női ru
selyme
Ór
Eg
fűsze
házzal v
lek
Balogh F
Meg
az ősz
Női c
különle
hetke
posztó
Zsolnai
posztót
Schroll-fé
n
Szépe
A 8811 s

niat!

szüksége miatt
Ugyszintén
kert részére
ai hajtatásra
sabb árakon

olcsóbb árban
Kertészeti
Kossuth-u. 2.

1000
darab

B
O
A

1000
darab

é
ó!

jobban
ögő 10
köhög
nálata
hoz 2
i meg-
gazsá-
árulok,
ért.

rtár-
ban.

án

-

AROMÁS ZAMATOS
PÖRKÖLT KÁVÉ
FELGYÁZTY JÁNOS

Nagy Lajos irodájából
Debrecen, Csapó utca 13.

**Akk a Gulácsi István és neje há-
záért a 4 ezer frtot megigérték,
most megkaphatják!**

Ezen ház egy teljesen csertéglából épült, egészen új épület, magában foglal három rendbeli lakosztályt, mindegyik lakás áll szoba, konyha és spájzból. Külön nyári konyha cseréppel fedve és csertéglából építve. Ugyszintén a sertés ól és faskamrák is téglából vannak fölépítve. Az udvarban jóvizű kut és szép darab konyhakert. Óriási nagy telek! Az utcára tégl kerítés van.

Ezen ház a Hatvan-utca végén, a Hatvan-utcai temetővel szemben van. A megvételhez 1750 frt. szükséges.
A felpénz az irodában vétetik fell

2037

Donogán és Somossy
Menyasszonyi kelengye, szőnyeg-
áruháza.
Debrecen, Kistemplombarát.
Megérkeztek az
őszi idény ujdonságai
női ruhakelmék — flanellek
selymek — ruhadiszekben.
Óriási választék.

Egy jó forgalmu vidéki
fűszer és vegyes üzlet,
házzal végy anélkül, kedvező felté-
lekkel eladó. Értekezhetni
Balogh Ferenc, Csapó-utca 10. szám.

Meglepő olcsón
árusítja
az őszi idényre való divatárukat
u. m.

Női divatszövetekben
különlegességet, Cosmanosi bar-
hetteket és mosó flanelleket, téli
posztó fej- és nagykendőket.
Zsolnai gyártmányu cseppmentes női
posztót Costümökre minden színben.
Schroll-féle chiffonokat és vásznakat. Kész
női és férfi fehérneműket.

Szépe Lajos női divat áruháza,
Kossuth utca 6. sz
A 8811 szám alatt törv. védett „Lilium”
vászon gyári raktára.

Takarék tüzhelyek
főzőedények,
vaskályhák és
cserépkályhák,
nagy választék-
ban jutányos árban kaphatók
Kovács Gyula vasüzletében
Bika szálloda mellett.

Nagy Lajos irodájából Csapó-n. 13.
Olcsó ház, Nagy telek, a Tó-
óskertben.

A Kotulán József urék tulajdonát ké-
pező Tóóskert 28. sz. ház jutányos árt u
megkapható. 425 négyszögöl óriási nagy
telnek. Ezen ház a Hatvan-utcai kis állomás
közvetlen közelében van, front a nyílt és
köves utra, épen a fűszdrüzlet mellett. Az
épület magában foglal két szobát, konyhát,
spájzt, van aztán pince, sütő kemence,
felszer góré és sertés ól.

3005

Tekintetes
Nagy Lajos urnak,
mint az „Első Debreceni Hirdetési Iroda”
tulajdonosának
DEBRECENBEN,
Csapó-utca 13. sz. alatt.

Abból az alkalomból, hogy közbenjárá-
said folytán a Morgó-utca 21. sz. házam el-
kelt, nem mulaszthatom el, hogy elismerése-
met ne nyilvánítsam azért, amit házam eladása
érdekében fáradohatatlan szorgalommal, kiváló
ügyességgel elkövettél s tapasztalt önzetlen
eljárásodért hálás köszönetemet ez uton is
ki ne fejezzem.

Másoknak is nyugodt lélekkel — is csak
ajánlhatlak.
Debrecen, 1908. október 9.

Tisztelő barátod
Ferenczy Gyula,
kir. ítélőtáblai irodatiszt.

3023

Légszesz és villamos csillárokat, ámpoinákat, fallarokat, mennyezet, asz-
tali-, zongora- és éjjeli szekrény-lámpák
készít petrolium és légszesz csillárokat, izlésesen átalakít villamosra vagy
légszesz és villamosra
Kulcsár József bronzműves
Telefon 638. Debrecen, Szent Anna-utca 6. sz. Telefon 638.

A Hazai Gázizzófény részv. társaság debreceni képviselője tart állandó nagy válasz-
tému rektárt légszesz szerelvény különlegességekből.
30—50% gázmeztakarítással gyönyörű szép, nagy fényezővel égő, lefele égő lámpákat
üzletek, kirakatok és lakások részére.
Kiválóan tartós, állandó fényerejű „Radium fény” gáz izzótesteket, (harisnyákat)
melyek a legolcsóbbak.
Jókarban tartást jutányos árban elfogad, csillárok s. t. ujjátisztítását, valamint minden
e szakmába vágó javításokat elvállal gyorsan és szakszerűen végez.

!! Egyéves önkéntes urak figyelmébe !!

Van szerencsém a leendő egyéves önkéntes urakat értesíteni, hogy nálam
bármely fegyvernemhez tartozó urak részére a legjobb s legegységesebb kivitelben
és igen jutányos árban készülnek

EGYENRUHÁK.

Minden megrendelt egyenruháért valamint felszerelési cikkek szabályszerűségéért felelősséget vállalok

Ugyancsak kitűnő lovagió (britses) nadrágokat valódi angol sza-
bás szerint készítek. — Ugyszintén polgári öltönyöket valamint
dizsmagyar öltönyöket a legegységesebb kivitelben készítek.

Kiváló tisztelettel

KISZEL SÁNDOR katonai- és polgári szabó. Elsőrendű
katonai felszerelési cikkek raktára.
Debrecen, Kossuth utca 19. a színházzal szemben.

Nagy Lajos hirdetési irodájából Csapó-u. 13
Eladó emeletes ház a főtéren, ára 60000
frt. Bővebb felvilágosítást nyújt az iroda. 2038

**Gsinos glaco,
Finom svéd,
Tartós szarvasbőr
keztük**

hölgyek, urak és gyermekek részére
óriási választékban
Schön Sándor
keztük, kötszer és orvosi műszerráiban.
Debrecen, Piacz-utca 12. sz. (Stenozinger ház.)

Magyarország
egyik legnagyobb szőnyegáruháza

Az őszi idényre
az új szőnyegek, függönyök,
ágy- és asztalterítők, butor-
szövetek, moquettek, plüs,
flanel és utitakarók
megérkeztek.

Bosznay J. és Társa
szőnyegáruházában
Debrecen, Kossuth utca 5.

Apróhirdetések.

LEVELEZÉS.

Edes király szegfűm, 15-én várjal ott, a hol a multkor vártál. Csókolak. 313

EGY szép fiatal leány szeretne megismerkedni, egy idősebb uri emberrel, vagy egy huszár tiszttel. Levelek árvaska jellegre a kiadóba. 310

AJKÖVETKEZŐ című levelek átvehetők kiadóhivatalban: Tüzes szemű — Sárga rózsza — Kis barna — Bolygó csillag — „H” — Független — Alkalmos — Vadrózsa — Őszi rózsza — Fiatal — Piroshajnal

FARAGÓ Aurélnak szokott helyen levél van. T.-től 319

AJÁNLAT.

ELSŐRENDÜ porosz kőszén és száraz vágott fa, legolcsóbban kapható Varga Károly szén- és fakereskedőnél. Liba piac. Telefon sz. 465

EGY 18 éves lányt örökbe adnék Timár-u. 16.

KÜLFÖLÉLE nagybanyavideki pompás fajú almák kaphatók özv. Budanyvits Bélánél, Darabos utca 42. 295

PÉNZKÖLCSÖNT hivatalnoknak, tisztviselőnek, hitelképes egyéneknek havi vagy negyedévi fizetésekre előlegezést egy nap alatt megszerzek. Bővebbet levél útján „Ügyesen” jelleggel a kiadóba. 286

PALFFY kertben passzati szőlő télre való kilója 32 fill. Telefon sz. 613. 283

Női divatlap, kevésbé használt, jutányosan kapható Györfy K. női divattermében, József kir. herceg-u. 6. sz. Fiu és leánytanulók felvételnek.

LEGUJABB! Ön-beretvá-
kozó készü-
lék, teljesen
veszély men-
tes, 12 darab
kétlű pengé-
jevel 14 korona Márton Gyula üzletében Piac-
utca 9. Bika szálloda mellett. 9585

SIMONFFY utcai 4. sz. vassátorban Chaszlas szőlő kilója husz fillér. 277

NÉMET órákat ad kitűnő módszer szerint, olcsón, urleány, értekezhetni d. u. 4-től Kölcsei-u. 5. sz. utcai lakás. 274

KOLCSÓN fürdőkád kapható Kiss Ignác bádogosnál. Piac-u. 34. 262

LACIPESENYE, folyton frissen sültve kapható Báthori Sándor hentes és csemege fióküzletében Széchenyi-utca és Vásaéter sarok. 241

MAGÁN detektiv iroda, Debrecen, Iskola utca 4. szám. Kényes családi ügyeket, nyomozásokat, megfigyeléseket elvállalok, a legnagyobb titoktartás mellett. Krámer József. 169

HÁROM uri ember obéd kosztot kap jutányos árban. Szent Anna-u. 58. 162

HARISNYAKVŐ IPAR VÁLLALAT. Harisnyák kötése és fejelése felvállaltatik Benyáts Emilnél Debrecen, Tisza palota. 9118

Földvári L. debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat. Kossuth-u. 1. Villamos világítást, erőátvitelt, telefonok, villámhárítók, villamos csengők berendezésével, évi jókarban tartását, ugy helyben, mint vidéken, legjutányosabban eszközöl.

NŐI és kislány kalapok legolcsóbban kaphatók Csobán Mariskánál. Jókai-u. 22. sz. 264

4 SZOBÁS modern lakás külön udvarral kiadó 1904-évi 6 bor eladó Rákóczi-u. 41 sz. 255

Ajánlkozok mesni házakhoz, Kigyó-u. 40.

ALLAMI tisztviselő özvegye alapos oktatást nyújt a zongora tanításban u. m. a német nyelvben, óránként 1 koronáért. Cim Kétmalom-utca 5. 313

EGY 3 szobás uri lakás mellékhelyiségekkel együtt nov. 1-re kiadó. Rákóczi utca 50. 316

KERESLET.

GYAKORLOTT varró leányok felvételnek, Piac utca 27. 302

BUTOROZOTT szobát keresek csendes helyen, vagy özvegy asszonytól, állandó időre. Cim a kiadóban. 300

GYERMEKTELEN házmaster felvételnek. Mólusztér 13. sz. 318

SZOBATÁRSÁT keresek, csakis gimnazistát Hüvelyes-utca 8. sz. 320

TÁRSNÓT keres intelligens megjelenésű üzlet uri ember ki mostan egy nagy jövedelmű élelmező alásra 2000 korona megkívántatik. házasság nincs kizárva, megfelelő esetben a társnó lehet 40 éves. Cim a kiadóhivatalnál megtudható „2000” jelige alatt. 317

UTAZÓNÓ női cikk eladásra felvételnek. Cim a kiadóba. 322

GYERMEKTELEN házaspár házmasternek felvételnek. Jelentkezni lehet Arany János-u. 4. sz. alatt az emeleten. 293

MESZÁROS és hentes segéd alkalmazást keres, kancióval rendelkezem. Cimem Soltész Lajos Székelyhid. 253

KÖTTABÓL tanulnék hegedülni, e célból keresek egy hegedü tanítónót, ki perfectül tabit és hetenkint 2-szer a hához jönno órát adni, cim: Csonka utca 16. sz. hol velem értekezhetik naponként d. e. 12- d. u. 2-óraig. 238

ÜGYÉS gép- és zsákvarró asszonyok felvételnek. Vass J. zsáküzletébe Széchenyi-u. 270

Fűszerkereskedő segéd alkalmazat nyer, Rankai Béla fűszerüzletében. 315

INTELLIGENS szorgalmas uri emberek újonnan szervezett könnyű üzletágban, havonta sok pénzt kereshetnek. Cim a kiadóhivatalban. 314

ELADÁS.

ELADÓ HAZ Bundi utca 12. szám. 9690

ELADÓ házak Simonffy-u. 19. Hatvan-utca 36 A Hatvan utcai háznál november 1-re kiadó 2 udvari lakás 2 szoba konyha, pince, fatartó. Értekezhetni Hatvan-u. 36. a tulajdonossal 284

ELADÓ kutszivattyu, elegáns fésülködő-tükör márvány asztalon. Kossuth utca 45. 218

CSEPLŐ garnitúrákat veszek és eladok. Géplakatos tanulókat felveszek, Ehrenrich Samuel Széchenyi-u. 44. sz. 174

ELADÓ MEZ, Barcza Barna tanítónál, ref. ispotály. Megrendelhető Timár-utcai ovodánál is. 315

EGY ócska boros hordó eladó. Varga-u. 25. 311

HOMOKKERT II. járás 169 sz. ház eladó vagy több évre kiadó. 321

Megvételre keres egy jó karban levő használt írógépet és zálogcédulát
brillians gyűrűről a Nagy Lajos hirdetési irodája Csapo-utca 13. 3013

Nagy Lajos

hirdetési irodájából Csapo utca 13. sz.

Eladó egy ház olyan olcsóért, hogy restellem kiírni az árát.

Nem kertekben van e ház, hanem a városban.

A Csicsogónál, Apaffy-utca 147. szám alatt, igen olcsóért meg lehet venni és kevés pénz kell hozzá.

Értékes fog lenni e ház, mert rövidesen oda fog felépülni a templom, tanító és papi lakások.

Az épület cserépes, van benne egy utcai szoba, konyhával egy konyhával, egy udvari szoba és három faskamara.

Női ruhaszövetek,

az őszi- és téli időnyre, valamint flanellek, barchetek, fekete- és színes selymek, bársonyok, gyöngyörű ruhadszkek.

Francia P. D. jegyű fűzők

Arcofátyol, divatövek, gyöngy- és bőr díszítések.

Menyasszonyi selymek, koszoruk és fátyolok

legolcsóbb szabott árban!

Szőrme utánzat,

női kabatokra sima és préselt 120 cm. széles barna- és fekete színekben méteronként 8 forinttól 15 forintig.

Boák és muffok

óriási választékban.

Costümökre, színházi kabatokra

női posztók minden színben.

SZÖNYEGEK,

jutta, spárga, hollandi, kiddermünster, tapesztry, velour, futó- és szalon szőnyegek, minden nagyságban, torontáli szőnyegek, diván terítők, butor szövetek és creppek, viaszkos vászon

legolcsóbb szabott árban.

Ágy és asztalterítők

szövet és csipke függönyök, stórok.

Kész fehérmeműek,

vászon, siffon és batiszt női ingek, nadrágok, hálókötösök és alsósoknyák, sima- és himzett kész ágyhuzatok, selyem lüster és cloth alsósoknyák, kasmír és selyem paplanok, matracok

legolcsóbb szabott árban.

Férfi ingek, lábravalók,

hálóingek, gallérok, közelők, nyakkendők, divatsebkendők.

Alsó tricót ingek

lábravalók, ujjasok, téli kendők, himalaja haraszt és plüsch minőségekben.

Férfi ruha szövetek,

magyar- és angol gyártmány, — hozzávaló belés árak.

Harisnyák, keztyűk,

nők, férfiak és gyermekek részére állandó nagy választékban,

legolcsóbb szabott árban

SZABÓ LAJOS FIAI

divat-, vászon- és szőnyeg raktára

Debrecen, Rózsa utca 1. sz.

Alapítottatt 1842. évben.